

8.4.2024

Spoštovani nosilci kmetijskih gospodarstev.

Posredujemo vam informacije o ključnih rokih, postopkih oddaje vlog/zahtevkov ter o novostih pri intervencijah kmetijske politike, ki se uveljavljajo z zbirno vlogo, in novostih glede pravil pogojenosti za leto 2024.

1. KLJUČNI ROKI

- **Rok za oddajo zbirne vloge (v nadaljevanju: ZV):** 8. 4. 2024 - do 10. 7. 2024 (po 10. 7. 2024 zahtevka ni več mogoče oddati).
- **Rok za vložitev *Zahtevka za operacijo dobrobit živali – drobnica*:** najpozneje 3. 5. 2024.
- **Rok za prijavo površin posebnih kultur:** najpozneje 30. 6. 2024.
- **Zadnji rok za podajo izjav oz. predložitev dokazov** o izpolnjevanju pogojev ter za spremembe in umike zahtevkov povezanih z ugotovitvami, ki jih je Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP) podala v **Sopotnik**:
 - 28. 3. 2025 za SOPO sheme Ozelenitev ornih površin prek zime, Naknadni posevki in podsevki ter za operacijo lokalne sorte intervencije LOPS, če se ta izvaja v okviru neprezimnih ali prezimnih posevkov;
 - 15. 11. 2024 za druge zahtevke v zvezi s površino.

Ne glede na navedene roke mora upravičenec po vložitvi ZV vedno nemudoma sporočiti vsako spremembo kmetijske rastline. Prosimo, da sporočite spremembe kmetijskih rastlin tudi v primerih, ko to ne vpliva na višino plačila.

Drugi pomembni datumi, ki so drugačni od datuma za oddajo ZV:

- **»Obrazec za oddajo in prejem živinskih gnojil, digestata ali komposta«** oddajte najpozneje do 15. 12. 2024.
- **»Zapisnik o prigonu živali na pašo na planino ali skupni pašnik«** za govedo in drobnico najprej posredujete pooblaščenim veterinarski organizaciji, in sicer vsaj štiri dni pred posredovanjem tega zapisnika ARSKTRP oz. najpozneje 15 dni po prigonu. ARSKTRP pa posredujete zapisnik najpozneje do 8. 7. 2024. Za ostale vrste živali pošljite izpolnjen zapisnik na ARSKTRP najpozneje do 8. 7. 2024.
- **Primer višje sile ali izjemnih okoliščin** pisno sporočite ARSKTRP na predpisanem obrazcu v roku 15 delovnih dni od dneva, ko to lahko storite in priložite ustrezna dokazila.
- **»Izjavo o prenosu kmetijskega gospodarstva in zahtevo za plačilo v primeru prenosa celotnega kmetijskega gospodarstva po izteku roka za vložitev zbirne vloge za leto 2024«** je v primeru spremembe nosilca treba poslati takoj, ko pride do spremembe nosilca in najpozneje do 15. 11. 2024. Če je razlog spremembe nosilca smrt nosilca izjava o prenosu kmetijskega gospodarstva ni potrebna. Upravičenec do sredstev postane novi nosilec vpisan v RKG.

2. IZPOLNJEVANJE IN ODDAJA ZV

Poleg nosilcev KMG, ki vlagajo zahtevke za intervencije ZV, morajo ZV vložiti tudi drugi nosilci KMG kot jih določa Uredba o izvedbi intervencij kmetijske politike za leto 2024 (UL RS, št. 132/22 in 24/24). ZV izpolnite elektronsko in vložite sami ali preko pooblaščenca. Dostop do aplikacije za elektronski vnos je preko spleta na: <https://ekmetijstvo.gov.si>. Za prijavo v sistem elektronskega poslovanja je treba pridobiti digitalno potrdilo kvalificiranega overitelja (certifikat). Če ZV vloga pooblaščenec, se mora pred elektronsko vložitvijo vloge registrirati do 17. 6. 2024 tako, da pošlje skenogram izpolnjene in podpisane **»Vloge za registracijo pooblaščenca in pooblastila za elektronsko vložitev zbirne vloge 2024«** na e-naslov: **aktrp@gov.si** ali po pošti na naslov: **ARSKTRP, Dunajska 160, 1000 Ljubljana**.

ARSKTRP bo z elektronskim vročanjem odločb nadaljevala tudi za ZV za leto 2024. To pomeni, da bo elektronske odločbe pošiljala za tiste ZV, ki bodo imele na obrazcu Osnovni podatki izpolnjen podatek o Elektronskem naslovu in Mobilni telefonski številki. Naprošamo vnašalce ZV, da so pozorni na pravilnost izpolnjevanja teh dveh podatkov.

3. PRIPRAVA NA ODDAJO ZV IN UREDITEV PODATKOV V REGISTRIH

Upravičenci, ki vlagajo zahtevke v okviru ZV, se lahko pred vnosom ZV seznanijo s podatki, ki jih potrebujejo pri vnosu ZV, in s podatki, ki jih potrebujejo za izpolnjevanje pogojev upravičenosti in zahtev pogojenost, na spletni strani <https://rkg.gov.si/GERK/WebViewer> oz. če imajo sredstvo elektronske identifikacije najmanj srednje ravnosti, na spletni strani <https://rkg.gov.si/erkg/>. Podatki o kmetijskih površinah vključujejo ugotovljene površine za zahtevke ZV iz leta 2023. Če so podatki v RKG neusklajeni glede na pogoje za vpis podatkov v RKG, je na navedenih spletnih straneh razvidna tudi informacija o neusklajenosti. Neusklajene podatke je treba uskladiti na upravni enoti najpozneje en dan pred vnosom ZV, sicer vnos ZV ni mogoč. Tudi če opozorila ni, na upravni enoti uredite stanje vpisanih zemljišč, če je prišlo do spremembe rabe ali velikosti zemljišča, da bo vris skladen s stanjem v naravi.

Ob prenosu KMG na novega nosilca v času oddaje zahtevkov, je treba v primeru, da je ZV že vložena, najprej izvesti umik ZV, šele nato se lahko izvede ponoven vnos ZV s strani novega nosilca.

4. IDENTIFIKACIJA IN REGISTRACIJA ŽIVALI TER OBRATI NA PODROČJU PRIMARNE PRIDELAVE

Evidenca imetnikov rejnih živali (EIRŽ): vsi obrati/gospodarstva, ki gojijo/redijo živali, se morajo vpisati v EIRŽ in registrirati obrat/gospodarstvo. Odstopanje velja le za določene obrate, ki gojijo perutnino ali kunce. Postopek registracije v EIRŽ in več informacij: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/vpis-v-evidenco-imetnikov-rejnih-zivali-eirz/>.

Evidenca rejnih živali (ERŽ): nosilec KMG oz. izvajalec dejavnosti/imetnik v ERŽ sporoči **podatke o staležu rejnih živali po vrstah in kategorijah na 1. 2. 2024** ob oddaji ZV. Hkrati sporoči tudi podatke o letni količini neposredno prodanega kravjega mleka, vključno z mlekom, uporabljenim za mlečne izdelke, ki so namenjeni neposredni prodaji.

Centralni register drobnice (CRD): izvajalec dejavnosti, ki goji drobnico, mora zagotoviti, da je vsaka žival pravilno in pravočasno označena s fizičnim sredstvom za identifikacijo, da so vse individualno označene živali registrirane v CRD, da so podatki o premikih drobnice točno in pravočasno priglašeni v CRD, da vsako žival ob premiku spremlja elektronski ali papirni spremni list za drobnico. Dolžan je voditi Register drobnice na obratu (RDO). Če ima dostop do novega portala Volos, lahko vodi RDO v elektronski obliki (e-RDO); razen tabeli za jagnjeta in kozličje, ki jih morajo v papirni obliki voditi vsi izvajalci dejavnosti. Več informacij: <https://www.gov.si teme/identifikacija-in-registracija-drobnice/>. Izvajalci dejavnosti brez dostopa do novega portala Volos bodo v marcu prejeli Izpis iz CRD, da uskladijo podatke v CRD z dejanskim stanjem na obratu.

Centralni register prašičev (CRPš): po 1. 5. 2024 se začne uporabljati novi sistem. V aprilu bodo izvajalci dejavnosti po pošti prejeli podrobna navodila in uporabniške račune za Volos. Tisti, ki uporabljajo portal Volos, bodo oproščeni obveznosti vodenja registra prašičev na obratu. Za nekomercialne obrate bo sistem enak kot doslej.

Centralni register kopitarjev (CRK): za intervencije kmetijske politike se podatki o kopitarjih prevzamejo iz CRK. Zahteva za identifikacijo kopitarja mora biti vložena najpozneje 30 dni po rojstvu, da se kopitarja najpozneje 7 dni po prejetju vloge vpiše v register in se mu dodeli identifikacijska številka (ULN), ki je eden od pogojev za uveljavljanje intervencij. Nosilec KMG, ki uveljavlja intervencije, mora poskrbeti, da so v CRK ustrezno sporočeni premiki (prihod).

Dostop do portala Volos: izvajalec dejavnosti/imetnik goveda, prašičev, drobnice in kopitarjev, ki ima urejen vpis v EIRŽ, lahko zaprosi za dostop do portala Volos. Za dostop lahko pooblasti tudi drugo osebo. Pridobitev dostopa je brezplačna. Več informacij: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/dostop-do-portala-volos/>. Uporabnikom portala Volos svetujemo, da **vsak vnos podatkov skrbno preverijo** preko rubrike Izpisi/poročila. Če izvajalec dejavnosti/imetnik (uporabnik) iz kakršnegakoli razloga ne more dostopati do portala Volos, to ni opravičljiv razlog za prepozno vnesene podatke. V tem primeru mora podatke priglasiti v priglasitvenem roku preko pooblaščenih organizacij (veterinarska organizacija ali kmetijsko-gozdarski zavod).

E-izpis iz CRG: Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin z letom 2024 ukinja pošiljanje Izpisov iz Centralnega registra goveda (CRG) po pošti v papirni obliki. Do e-izpisa iz CRG za posamezen (svoj) obrat/gospodarstvo bodo izvajalci dejavnosti/imetniki dostopali **preko portala Volos** (tisti, ki so si pridobili dostop-uporabniško ime in geslo), **preko spletne aplikacije E-izpis iz CRG** na povezavi <https://www.gov.si teme/identifikacija-in-registracija-goveda/>, kjer bodo objavljene vse informacije v zvezi z e-izpisom in način dostopanja, ali **preko pooblaščenih organizacij**.

Registracija obratov na področju primarne pridelave: na ZV so polja predizpolnjena s podatki iz zadnje vloge, ki je bila registrirana v tem registru. Nosilec dejavnosti mora podatke preveriti in je v primeru sprememb dolžan podatke spremeniti.

5. SPREMEMBE PRI PRAVILIH POGOJENOSTI IN INTERVENCIJAH

POGOJENOST

Bistvene spremembe, ki se uvajajo z letom 2024, so:

- Novela uredbe o pravilih pogojenosti ¹skladno s predlagano spremembo Uredbe EU 2021/2115 in Uredbe 2021/2116 določa odstopanja od izvedbe kontrole in sankcij za vsa pravila pogojenosti za KMG, ki na zbirni vlogi prijavijo deset ali manj hektarjev kmetijskih zemljišč. Pri tem opozarjamo, da so takšni KMG še vedno zavezanci za izpolnjevanje zahtev pogojenost, ki pa jih določa druga nacionalna zakonodaja iz področja podnebja in okolja, vključno z vodo, tlemi in biotsko raznovrstnostjo ekosistemov, iz področja javnega zdravja in zdravja rastlin ter iz področja dobrobiti živali in so zato še vedno lahko predmet inšpekcijskega nadzora. Prav tako se bodo kršitve zahtev pogojenosti na KMG, ki ne presegajo 10 ha kmetijskih zemljišč, vseeno upoštevale pri nadstandardnih intervencijah v primeru, ko kršitev na pogojenosti predstavlja bistven element nadstandarda.
- Pri DKOP 9 se spremeni sistem za določitev okoljsko občutljivega trajnega travinja (OOTT), kar pomeni tudi nov sloj OOTT, ki se ne bo več spreminjal na letni ravni; na voljo bo v javnem pregledovalniku skupaj z ostalimi kontrolnimi sloji.

¹ Vlada je dne 4.4.2024 sprejela Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o pravilih pogojenosti, Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o neposrednih plačilih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 in Uredbo o plačilih za okoljske in podnebne obveznosti ter naravne ali druge omejitve iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (Uradni list RS št. 30/24, 5.4.2024).

Vendar so se z zadnjo spremembo Uredbe o pravilih pogojenosti dodale površine trajnega travinja znotraj območja Natura 2000, ki jih je potrebno zaščititi. Gre za trajno travinje:

- a) ki je v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto 2023, na območjih iz naslednjih evidenc:
 - območja Natura 2000 plačila – Ljubljansko barje (N2000_PL_LJ_BARJE_A_23),
 - območja Natura 2000 plačila – Ljubljansko barje (N2000_PL_LJ_BARJE_B_23),
 - območja Natura 2000 plačila – Planinsko polje (N2000_PL_PLAN_POLJE_23),
 - območja Natura 2000 plačila – Goričko (N2000_PL_GORICKO_23);
- b) za katero je ARSKTRP na dan 4. 3. 2024 razpolagala za zahtevki za operacijo HAB, HABM, MET ali VTR intervencije KOPOP_BK iz zbirne vloge za leto 2023,
- c) ki imajo na ravni GERK-a povprečno 17-odstotni ali večji nagib.

Prav tako se je prilagodil zapis o površinah, ki se ne štejejo za OOTT (zaradi intenzivne obdelave na dan 31.12.2023, površine GERK-ov, ki so zadnjih 15 let del obstoječih in delujočih namakalnih sistemov; leta 2023 so bile varovane z najvišjo stopnjo trajnostne obdelave), pri čemer pa se upošteva novo pravilo, da to ne velja, če gre za zgoraj naštetih površine trajnega travinja, ki je dodano v OOTT.

- Pri PZR 1 pri zahtevi št. 12 ni več potreben gnojilni načrt (in s tem analiza tal) ob rekah, ki so obremenjene s fosforjem;
- Prične se izvajanje standarda DKOP 2 - varovanje mokrišč in šotič, ki v letu 2024 velja le za območje Cerkniškega jezera.
- Pri DKOP 6 – pokritost tal v najbolj občutljivem delu leta velja za zahtevo po najmanj 80 % pokritosti tal na ornih zemljiščih in trajnih nasadih od 15.11. do 15.2., pri čemer velja izjema za orna zemljišča, na katerih se prideluje krompir in nekatere zelenjadnice (cvetača, listnati ohrov, glavni ohrov, brstični ohrov, blitva, špinača, grah, bob, čebula, česen, solatnice, peteršilj, šparglji, radič, motovilec, sladki komarček, šalotka, por, zimski luk, hren, rabarbara, korenje). Na seznam izjem so dodani še sladkorna pesa, jara žita, pivovarski ječmen, zelje, sončnice in hmelj, saj dodatno širitev seznama že za leto 2024 omogoča uredba EU, ki je formalno še v postopku sprejemanja in bo veljala retroaktivno ter državam članicam omogoča uporabo nekaterih sprememb pred uskladitvijo z Evropsko komisijo.
- Sankcijski sistem – prilogi 2 in 3 z matrikami kršitev sta sedaj uravnoteženi, bolj jasni in vključene so kršitve iz ponavljanja.
- Pri DKOP 8 (zahteva 53) se v skladu z Uredbo 2024/587/EU dodaja možnost derogacije. To pomeni, da lahko zahtevo po 4 % ornih zemljišč namenjenih neproizvodnim površinam v letu 2024 nosilci, ki imajo več kot 10 ha ornih površin, izpolnijo na več načinov. Poleg izpolnjevanja zahteve s praho in krajinskimi značilnostmi, se lahko ta zahteva izpolni tudi s površinami, na katerih se poseje rastline, ki vežejo dušik, in/ali s površinami, ki so posejane z rastlinami, ki štejejo kot vmesni posevki. Pravila za praho pri tem ostajajo enaka (se izvaja od 1.1. do 31.7. 2024, v tem obdobju velja prepoved gnojenja in uporaba FFS in se rastlin, v kolikor se izvaja zelena praha, ne sme uporabiti za prehrano za ljudi in živali, tudi po končanem obdobju 31.7.). Rastline, ki vežejo dušik morajo biti z zelenim pokrovom prisotne na površini pretežni del obdobja glavnega posevka ali do tehnološke zrelosti, zavisi od KMRS. Uporaba FFS je prepovedana od veljavnosti novele uredbe o pravilih pogojenosti (6.4) do zaključka obvezne prisotnosti. Za vmesne posevke pa se po pravilu glavnega posevka izvede setev na način, da je zeleni pokrov zagotovljen od 15.8. do vključno 15.10. ali od 1.9. do vključno 30.10.2024 in v tem obdobju je prepovedana uporaba FFS. Po zaključku obvezne prisotnosti se rastline, ki vežejo dušik in vmesni posevki lahko uporabijo za prehrano za ljudi in živali.

Ostale informacije so v spletnih Navodilih za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike 2024.

NEPOSREDNA PLAČILA

Za leto 2024 veljajo sledeče spremembe:

- iz definicije trav in drugih zelenih krmnih rastlin so izvzete deteljno travne mešanice;
- začne se izvajati **SOPO shema INHIBIT in KRMDOD**. Na voljo sta **dve kmetijski praksi**:
 - INHIBIT**:. Dovoljena je uporaba sestavljenega mineralnega gnojila z ustreznimi inhibitorji ali uporaba samostojnega inhibitorja pred nanosom mineralnih gnojil. Pri tem morajo imeti sestavljena mineralna gnojila kot samostojni inhibitor oznako CE v skladu z Uredbo EU 2019/1009 in biti razvrščena v funkcijsko kategorijo (FKS) 5. A: Inhibitor nitrifikacije, 5. B: Inhibitor denitrifikacije ali 5. C: Inhibitor ureaze. V primeru sestavljenega mineralnega gnojila so ta lahko razvrščena tudi v FKS 7, vendar mora biti na deklaraciji naveden tudi ustrezn inhibitor (ali z imenom ali oznako 5.A, 5.B. ali 5.C.). Nosilec mora izpolnjeno evidenco o uporabi mineralnih gnojil na vključenih površinah poslati ARSKTRP do 30. 11. tekočega leta z dokazili (deklaracije, računi). Na površini mora zagotoviti porabo najmanj 50 % dušika iz mineralnih gnojil z inhibitorjem glede na skupno količino porabljenega dušika iz mineralnih gnojil in pri tem izpolniti tudi spodnjo mejo najmanj 30 kg dušika, ki je pod delovanjem inhibitorja na hektar. Pri rabi GERK 1100 in 1161 se za izračun prej omenjenega razmerja upoštevajo vsi nanosi mineralnih gnojil, ki so nanešeni za glavni posevek v letu oddaje zahtevka. Pri rabi GERK 1222 (če je zatravljen), 1300 in 1320 pa se upoštevajo vsi nanosi mineralnih gnojil v letu oddaje zahtevka. Pri nanosu mora nosilec KMG upoštevati navodila proizvajalca. Pri tem se za mineralna gnojila, nanesena v obdobju 75

dni po nanosu samostojnega inhibitorja 5.A. ali 5.B. oziroma za mineralna gnojila, nanesena v obdobju sedmih dni po nanosu samostojnega inhibitorja 5.C, upošteva, da je dušik pod delovanjem inhibitorja, razen če je v navodilih proizvajalca določeno krajše ali daljše obdobje delovanja samostojnega inhibitorja, v tem primeru se upošteva obdobje delovanja, določeno v navodilih proizvajalca, kar nosilec tudi označi v evidenci. INHIBIT Se ne izvaja na območju VVO_I_DR.

KRMDOD: v poštevek pride le dodatek, ki ima izdano dovoljenje, je uvrščen v kategorijo dodatkov »zootehnični dodatki«, funkcionalna skupina »snovi, ki ugodno vplivajo na okolje« in je hkrati iz dovoljenja razvidno, da obstaja možnost za zmanjšanje nastajanja metana v prebavilih (trenutno ustreza t.i. dodatek Bovaer (Uredba EU 2022/565)). Shema se izvaja le za krave molznice in dojljice. Nosilec mora zagotoviti uporabo dodatka v skladu z navodili proizvajalca od oddaje zahtevka dalje do konca leta, za povprečno število krav molznic oz. dojlj na KMG. To dokaže z računi, iz katerih izhaja tudi kupljena količina ustreznega krmnega dodatka, in deklaracijami ustreznega dodatka, ki jih posreduje ARSKTRP do 30. 11. tekočega leta;

- **SOPO shema Naknadni posevki in podsevki:** podsevek je lahko tudi mešanica kmetijskih rastlin;
- **SOPO shema Konzervirajoča obdelava tal:** lahko se izvaja tudi na naknadnih posevkih, ne le na glavnem posevku;
- **SOPO shema Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih:** življenjski prostor za koristne organizme se lahko vzpostavi tudi na zunanem robu GERK, kot izpolnitev prakse šteje tudi vzdrževanje že vzpostavljenih življenjskih prostorov (razen netopirnic). Pri vzdrževanju medvrstnega prostora se obdobje obdelave skrajša na dva tedna in določi se, da mora biti medvrstni prostor v posameznem letu zatravljen do 15. 4. tekočega leta oz. v določenih izjemah vsaj do 1. 6. tekočega leta. Pri cvetočem pasu se dovoli vzpostavitev tudi na zunanemu robu GERK;
- **Vezana dohodkovna podpora za beljakovinske rastline:** vključena je izjema za ekološke kmetovalce pri pogoju obtežbe za krmne beljakovinske rastline. In sicer za ekološke kmete velja obtežba 0,5 GVŽ/ha KZU, za ostale ostaja 0,9 GVZ/ha KZU. Med beljakovinske rastline je dodana nokota in iz pogoja obtežbe sta izvzeta krmni grah in krmni bob ter na površini iz zahtevka je v času glavnega posevka dovoljena le setev ustreznih beljakovinskih rastlin, ki morajo na prijavljeni površini prevladovati;
- **Z letom 2024 bodo na voljo tudi poenostavljene evidence o delovnih opravilih za SOPO sheme,** ki so pripravljene za vsako shemo posebej in na letni ravni. Kot poenostavitev je tudi omogočeno, da upravičenec za opravljeno delovno opravilo posname geografsko označeno fotografijo v aplikaciji Fotosopotnik namesto da bi beležil opravilo v evidenco.

INTERVENCIJE ZA OKOLJSKE IN PODNEBNE OBVEZNOSTI

Za leto 2024 izpostavljam sledeče ključne novosti (iz predloga Uredbe o plačilih za okoljske in podnebne obveznosti ter naravne ali druge omejitve iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027):

- **Začne se izvajati nova intervencija IRP23 Habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000** (HTV), ki jo bo mogoče uveljavljati na območjih Ljubljansko barje, Planinsko polje in Goričko.
- **Odpravlja se prepoved uporabe komposta in digestata** pri intervencijah Lokalne pasme in sorte (LOPS), KOPOP – Podnebne spremembe (KOPOP_PS), in KOPOP – Naravni viri (KOPOP_NV), razen pri operacijah Vodni viri in Varovalni pasovi ob vodotokih. Prepoved ostaja tudi pri intervenciji KOPOP – Biotska raznovrstnost in krajina.
- **Plačila se bodo znižala za 15 %** pri operacijah Vodni viri, Ohranjanje kolobarja – stopnja I, Precizno gnojenje in škropljenje ter Senena prireja intervencije KOPOP_NV in operaciji Lokalne sorte intervencije LOPS.
- **Intervencija KOPOP_PS:** jasneje so zapisane zahteve, izdelava analize tal in gnojilnega načrta ni več del obveznosti.
- **Operaciji Vodni viri in Ohranjanje kolobarja:** v operacijo ni treba vključiti površin, na katerih je varovalni pas.
- **Operacija Precizno gnojenje in škropljenje:** jasno se določijo zahteve za izvajanje operacije.
- **Operacija Strmi travniki:** uvede se jesenska paša (15. 8. do 15. 11.) z obtežbo 0 do 1,2 GVŽ/ha.
- **Operacija Lokalne sorte:** uporaba na KMG pridelanega semena se ne šteje kot izpolnitev zahteve, določeno je obdobje obvezne prisotnosti za neprezimne in prezimne posevke.
- Zaradi zgoraj navedenih sprememb zahtev za izvajanje in višine plačil se boste lahko odločili za izstop od izvajanja prevzetih obveznosti ali pa jih nadaljevali pod spremenjenimi pogoji.
- **Pri operacijah integrirane pridelave in senene prireja intervencije KOPOP_NV ter intervencijah EK in EKČ se je za leto 2024 pri pooblašteni organizaciji za kontrolo in certificiranje mogoče prijaviti oz. obnoviti prijavo v kontrolo najpozneje do 15. 4. 2024.**
- **Pri intervencijah KOPOP_PS, KOPOP_NV, KOPOP_BK, LOPS, EK in EKČ je treba zahtevano število ur usposabljanja opraviti najpozneje do konca leta 2025, lahko pa se bo usposabljanje opravljalo že v letu 2024.**
- Pri operaciji **Lokalne pasme** upoštevajte, da morajo biti živali avtohtonih in tradicionalnih pasem vpisane v izvorno rodovniško knjigo, rodovniško knjigo oz. registre ali evidence porekel.

8.4.2024

- Pri intervenciji BVR mora biti **program izvajanja biotičnega varstva rastlin izdelan in potrjen** s strani Javne službe zdravstvenega varstva rastlin najpozneje **do 30. 4. 2024**. Hraniti ga je treba na KMG.
- **Evidence o delovnih opravilih** se bodo vodile na dosedanji način, ker elektronskih evidenc ne bo.

DOBROBIT ŽIVALI (DŽ)

Usposabljanje morate v letu 2024 opraviti vsi upravičenci, ki boste v letu 2024 prvič oddali zahtevek za intervencijo DŽ in upravičenci, ki ste že v letu 2023 oddali zahtevek za intervencijo DŽ, pa se še niste udeležili usposabljanja.

KOPROLOŠKE ANALIZE: Za vse živali, vključene v zahtevo za pašo goveda v podintervenciji DŽ – govedo in vse živali vključene podintervencijo DŽ – drobnica in podintervencijo DŽ – konji, morata biti koprološka analiza in izdaja zdravil za tretiranje živali na podlagi rezultatov koprološke analize opravljeni spomladi pred začetkom paše in v jeseni po končanem obdobju paše. Spomladi mora biti koprološka analiza izdelana in podatki analize, razen datuma izdaje zdravil, vneseni v seznam koproloških analiz v spletnem portalu Volos pred datumom vnosa zahtevka. Jeseni pa mora biti koprološka analiza izdelana in podatki analize vneseni v seznam koproloških analiz najpozneje do 31. 12. 2024. Upravičenci, ki bodo uveljavljali zahtevo za pašo goveda v podintervenciji DŽ – govedo oziroma podintervencijo DŽ – konji, morajo jeseni po končani paši oddati vzorce blata za koprološko analizo najpozneje do 30. 11. 2024. Vsi, ki boste uveljavljali podintervencijo DŽ – drobnica, pa morate jeseni po končani paši oddati vzorce blata za koprološko analizo najpozneje do 15. 12. 2024.

Podintervencija DŽ – PRAŠIČI: Glede pregleda gospodarstva, ki je vstopni pogoj, opozarjamo upravičence, ki boste v letu 2024 prvič vstopili v podintervencijo DŽ - prašiči, da morate imeti izveden pregled gospodarstva in podatke iz pregleda gospodarstva vnesene v CRPš najpozneje en dan pred vložitvijo zahtevka. Pregled gospodarstva morate imeti opravljen znova upravičenci, ki ste podintervencijo DŽ – prašiči izvajali že lani in imate opravljen pregled gospodarstva, vendar so v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 na gospodarstvu nastale spremembe glede izpolnjevanja zahtev. Upravičenci morate podatke o staležu prašičev na prvi dan v mesecu sporočiti v CRPš najpozneje do sedmega dne v mesecu za tekoči mesec, pri čemer opozarjamo, da boste od vključno 1. 5. 2024 morali v CRPš prilažati informacije v skladu s pravilnikom, ki ureja identifikacijo in registracijo prašičev.

Podintervencija DŽ – GOVEDO: Zahtevo za izkoreninjenje goveje virusne diareje (BVD), lahko uveljavljate vsi, ki ste do 28. 2. 2024 veterinarski organizaciji predložili izjavo o izvedbi aktivnosti za pridobitev ali ohranitev statusa črede, proste BVD. Upravičenci, ki boste letos prvič izvajali aktivnosti za pridobitev statusa črede, proste BVD, morate imeti opravljeno prvo vzorčenje za pridobitev statusa črede, proste BVD, najpozneje do 31. maja 2024. Če bodo rezultati preiskav negativni, morate drugo vzorčenje izvesti najpozneje do 15. novembra 2024. Če bodo rezultati preiskav pozitivni, pa morate zagotoviti, da veterinarska organizacija, na katero ste dali prijavo za odvzem vzorcev, do 15. novembra 2024 začne vzorčiti vse živali. Upravičenci, ki ste že lani izvajali aktivnosti za pridobitev statusa črede, proste BVD, in so bili rezultati preiskav za prvo in drugo vzorčenje negativni, morate opraviti tretje vzorčenje do 31. maja 2024. Če bodo rezultati preiskav negativni, morate najpozneje do 15. novembra 2024 vložiti vlogo za odobritev statusa črede, proste BVD, v skladu s pravilnikom, ki ureja status črede, proste BVD. Če bodo rezultati preiskav pozitivni, pa morate zagotoviti, da veterinarska organizacija, pri kateri ste dali prijavo za odvzem vzorcev, do 15. novembra 2024 začne vzorčiti vse živali. Upravičenci, ki ste v lanskem letu že izvajali aktivnosti za pridobitev statusa črede, proste BVD, in ste po prvem vzorčenju zaradi pozitivnih rezultatov preiskave zagotovili, da je veterinarska organizacija, začela vzorčiti vse živali, morate zagotoviti, da v letošnjem letu za pridobitev statusa veterinarska organizacija, pri kateri ste dali prijavo za odvzem vzorcev, nadaljuje z vzorčenjem in izvede vsa vzorčenja živali v skladu s pravilnikom, ki ureja status črede, proste BVD.

Podintervencija DŽ – PERUTNINA: Gre za novo podintervencijo z obdobjem obveznosti od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024. Med zahteve sodi **obvezna zahteva** o manjši gostoti naseljenosti in **izbirna zahteva** o obogatitvi okolja z zaposlitvenim materialom, pri čemer je za kokoši nesnice obvezna reja v alternativnih sistemih. **Vstopni pogoj** je izveden **pregled gospodarstva**, na katerem se uveljavlja podintervencijo. Upravičenec mora na dan pregleda gospodarstva na posameznem gospodarstvu zagotavljati kapacitete hlevov za **najmanj 350 kokoši nesnic**, če uveljavlja zahteve za kokoši nesnice, ali **najmanj 500 pitovnih piščancev**, če uveljavlja zahteve za pitovne piščance. Podatki iz pregleda gospodarstva morajo biti najpozneje en dan pred oddajo zahtevka vneseni v seznam hlevov za perutnino v Volosu. **Pregled gospodarstva izvede ARSKTRP** na podlagi zaprosila zainteresiranih nosilcev KMG, posredovanega na ARSKTRP. Upravičenci boste morali v Volos **ob vsaki naselitvi in izselitvi ali izpraznitvi hleva obvezno sporočiti stalež za kokoši nesnice in za pitovne piščance**. Podatke je treba za obdobje od 1. 1. 2024 do datuma oddaje zahtevka sporočiti najpozneje en dan pred oddajo zahtevka, v obdobju po

8.4.2024

oddaji zahtevka pa v 14 dneh od dneva vselitve ali izselitve živali. Če je hlev 1. 1. 2024 že naseljen, je treba najpozneje en dan pred oddajo zahtevka sporočiti tudi število živali v tem hlevu na dan 1. 1. 2024.

6. KAM PO INFORMACIJE

Podrobnejša navodila za uveljavljanje ukrepov kmetijske politike za leto 2024 so dostopna na naslednjih točkah:

- na **spletni strani ARSKTRP** <https://www.gov.si/zbirke/storitve/oddaja-zbirne-vloge-za-leto-2024>
- **Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska cesta 160, 1000 Ljubljana:**
 - uradne ure: ob ponedeljkih od 8.30 do 12. ure, ob sredah od 8.30 do 12. ure in od 13. do 15. ure ter ob petkih od 8.30 do 12. ure;
 - **KLICNI CENTER - tel.: (01) 580 77 92:** od ponedeljka do četrтка od 8. do 15. ure in ob petkih od 8. do 14. ure. E-pošta: aktrp@gov.si, spletna stran: www.arsktrp.gov.si.
- **Območni kmetijsko gozdarski zavodi pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije.**